

Hunc sanctum die quodam conveni valde anxio A animo, et : Abba, inquam, Marce, quid faciam ? nam affligunt me cogitationes insusurrantes mihi : Nihil facis ; recede hinc. Sanctissimus Marcus mihi respondit : Die tu, inquit, cogitationibus tuis : Propter Christum parietes custodio.

Haec quidem e multis magnisque signis ac certaminibus inclyti et virtute ornati Marci indicavi.

VARIAE LECTIONES.

¹ ἐν ἀκηδία — διάγοντος om. B. ² Corr., AB μάρκε. cf. supra p. 75 sqq. ³ Corr., AB ἐνταῦθεν. ⁴ Ex. conl., AB μάρκος. ⁵ Ex conl., AB μάρκου. ⁶ B ἐσημανάμην.

Τούτῳ τῷ ἁγίῳ ἐγὼ προσῆλθον μιᾷ τῶν ἡμερῶν, λέγων αὐτῷ, ἐν ἀκηδία μου σφόδρα διάγοντος ¹. ἁββᾶ Μακάριε ², τί ποιήσω ; ὅτι θλίβουσί με οἱ λογισμοὶ λέγοντές μοι, ὅτε οὐδὲν ποιεῖς, ἀπέλθε ἐνταῦθεν ³. ἀποκρίνεται μοι ὁ ἁγιώτατος Μακάριος ⁴· εἰπόν σὺ τοῖς λογισμοῖς, ὅτι διὰ τὸν Χριστὸν τοὺς τοίχους τηρῶ.

Ταῦτα ἐκ πολλῶν καὶ μεγάλων σημείων καὶ ἁθλῶν τοῦ ἀοιδίμου καὶ ἐναρέτου Μακαρίου ⁵ ἐσήμανα ⁶.

265 III.

CETERI HISTORIAE LAUSIACAE LOCI,

Quibus sancti Macarii Aegyptius et Alexandrinus necnon Macarius S. Antonii minister memorantur, ad codicum duorum Vindobonensium fidem editi.

Cod. ms. hist. graec. LXXXIV, olim XXIX, Bibl. Caes. Vindobon. membranac. pervetustus. A
Cod. ms. hist. graec. IX, olim XLII, Bibl. Caes. Vindobon. chartac. antiquus. B

Sunt iidem codices mss. atque supra. In quibus illi loci leguntur capp. XVIII, XIX, XXX, XXXI [cf. Ed. Meurs capp. XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXXII, XXXIII]. Macariorum quidem mentio non fit in capite. « De Herone », quod sub ⁴ posuimus ; sed id omittere nolimus, quia Rosweido teste in latinis quibusdam Historiae Lausiacae exemplaribus Hero beatum *Macarium* contumelia affecisse tradebatur, id quod falsum esse ex hoc codicum textu elucet ; de Rosweidi vero observatione breviter disputavimus p. 109.

1.

De sanctis in Pherme.

De Paulo.

Mons est in Aegypto abducens in vastam Scetis solitudinem, qui Pherme appellatur ; in quo viri fere quingenti sedent, qui exercentur. Ex quibus Paulus, monachus optimus, toto tempore suo hanc vitam agebat. Nunquam opus attigit, nec negotium suscepit, neque ab aliquo unquam accepit quidquam, praeter quod ipso die comederet. Opus autem exercitationis eius fuit orare perpetuo. Atque statutas habebat preces trecentas, quas hoc modo numeravit : calculos collectos sinu tenuit, quorum unum post unamquamque orationem abiecit. Hic vir Dei utilitatis ac colloquii spiritualis gratia convenit sanctum Macarium πολιτικόν, cui : Abba, inquit, Macari, affligor valde. Qui dicere eum coegit causam, ob quam tristaretur. Is igitur : In vico quodam, inquit, virgo habitat, quae tricesimo **266** anno iam exercetur. Quam multi mihi narrarunt nullo alio die nisi sabbato et dominica cibum sumere, sed toto tempore trahens hebdomadas ac post quinque dies comedens orationes facit septingentas. Hoc quum didicerim, reprobavi me ipse perpendens, me, hominem maioribus, quam illa, cor-

B

Περὶ τῶν ἐν Φέρμῃ ἁγίων.

Περὶ Παύλου ¹.

Ὁρος ἐστὶν ἐν Αἰγύπτῳ ἀπάγον ἐπὶ τὴν πανέρημον τὴν Σκήτην ², ὃ καλεῖται Φέρμη, καὶ ἐν αὐτῷ καθέζονται ἄνδρες ὥσπερ πενταχόσιοι ἀσκούμενοι, ἐν οἷς ἐστὶ μοναχὸς ἄριστος Παῦλος καλούμενος, ὃς ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ αὐτοῦ ταύτην εἶχε τὴν πολιτείαν· οὐκ ἔργου ἠψατό ποτε, οὐ πραγματείας τινός, οὐκ ἔλαβε παρὰ τινος πώποτε παρεκτός ὃ ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐσθίειν ἐμελλεν. ἔργον δὲ αὐτοῦ τῆς ἀσκήσεως γέγονεν τὸ ἀδιαλείπτως προσεύχεσθαι. οὗτος τετυπωμένος εἶχε τὰς εὐχὰς τριακοσίας, ἠρίθμει δὲ αὐτὰς οὕτως· λίθων ψήφους συνάγων καὶ ἐν τῷ κόλπῳ κατέχων, καθ' ἐκάστην εὐχὴν ῥίπτων ψῆφον μίαν ³. οὗτος ὁ τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος ἐνεχεν ὠφελείας καὶ συντυχίας πνευματικῆς παρέδωκε τῷ ἁγίῳ Μακαρίῳ τῷ πολιτικῷ, καὶ λέγει αὐτῷ· ἁββᾶ Μακάριε, θλίβομαι σφόδρα· καὶ ἠνάγκασεν αὐτὸν ⁴ εἰπεῖν, δι' ἣν αἰτίαν λυπεῖται. ὃ δὲ λέγει αὐτῷ· ἐν κόμῃ τινὶ παρθένος τις ⁵ κατοικεῖ, τριακοστὸν ἔτος ἤδη ἔχουσα ἀσκουμένη, περὶ ἧς μοι πολλοὶ διηγήσαντο, ὅτι παρεκτός σαβδάτου καὶ κυριακῆς οὐδέποτε ἐσθίει ἄλλην ἡμέραν, ἀλλὰ τὸν σύμπαντα χρόνον ἔχουσα τὰς ἐβδομάδας, διὰ πέντε ἡμερῶν ἐσθίουσα, ποιεῖ εὐχὰς ἑπτα-

VARIAE LECTIONES.

¹ Sic A ; B περὶ παύλου τοῦ ἐκ τῆς φέρμης ὁρμωμένου. ² Corr., A τὴν σκήτην, B τῆς σκήτης. ³ B ῥίπτων μίαν ψηφίδα. ⁴ B αὐτὸν ⁵ τις om. B.